

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd vltore Deo è medio sublatus est, & de visis quibus plerisq[ue] mors
eius significabatur, deque responso illo, quòd fabri filius feretrũ illi
fabricabat, & quòd haustum è vulnere sanguinem, in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

hancque ei plagā ideo imposuisse, quòd iniquo animo ferret illum temeritate & audacia exercitū Romanum in tanta pericula coniecisse. Porro Libanius Syrus, Sophista, cōsuetudine ei & amicitia coniunctissimus, de eius interfectore scribit ista. Si quisquam sit, qui aueat audire, quisquā eum interfecerit, nomen equidem non habeo dicere. Sed quòd ex hostium numero non fuerit, est argumento planè evidentissimo, cum nemo hostis ob plagam illi inflictam sit quicquam honoris à rege Persarum consecutus. Imò verò tametsi rex eius interfectorem per præcones ad dignitatis gradum vocauit, & pollicitus est se eum, si vellent cōparere, amplis præmiis remuneraturū, tamen ne cupiditate quidem honorum inductus quisquam hoc facinus sibi arrogauit: & propterea magna hostibus habenda est gratia, quòd rerum, quas minimè gessissent, gloriam sibi neutiquam attribuebant, sed faciebant nobis potestatem interfectorem inter nos ipsos conquirendi. Nam quibus, dum viueret, incommodare visus sit, hi quoniam secundū leges ab eo sancitas minimè vitam instituebant, idcirco & olim eius vitæ insidias struxerant, & iam facultatem nacti ei vitam ademerunt. Huc accessit quoque cum alia iniuria, quæ eos ad facinus istud impulit, quæ tamen eo regnante nihil præstare potuit, tum maximè deorum cultus, cui illi de industria prorsus aduersati sunt.

Quòd ultore Deo è medio sublatuſ est, & de visis quibus plerisq; mors eius significabatur, deque responſo illo, quòd ſabr iſilius ſeretrū illi fabricabat, & quòd hauſtum è vulnere ſanguineum, in Chriſtū iaculatuſ est, & quantæ clades propter illum vniuerſum Romanum imperium exceperint.

CAPVT II.

ATque dū ista scribit Libanius ad hūc modū, subindicare vult interfectore Iuliani Christianū fuiſſe, quod fortassis verū erat. Neq; enim incredibile est quendā è militū numero id temporis animum induxiſſe, quòd nō Gentiles ſolū, verū etiā alij oēs eos, qui tyrannos quondā

Q iiii occide-

SOZOMENI HISTOR.

occidebant, ad nostram vsque ætatem admodum laudare solent, quippe qui pro omnium libertate mortem oppetere non dubitarent, sicque etiam ciuium, cognatorum, & amicorum salutem lubentibus animis tuerentur. Atque agrè certè reprehendi potest, præsertim cum propter Deū & religionem, quam approbabat, tam fortem ac strenuum se ostenderit. Equidem quisnā huius cædis administer fuerit, nihil certi possum dicere, præter ea, quæ modò dicta sunt. Sed tamen vt hi, qui de ea re consentientibus sententiis differūt, affirmāt, vera sane est ea opinio, quæ est ad nos perlata, quæ tradit eū vltione diuina è medio sublatū esse. Cuius rei certissimum argumentum est, diuina visio, quam cuidam ex necessariis eius oblatam accepi. Nam dicitur, cum ad Iulianum, qui iam erat in Perside, ire maturaret, in loco quodam, qui erat in via publica situs, diuersatum, & ædium penuria coactum in ecclesia, quæ ibi erat, dormiuisse, & secundum quietē vel rem gestam vidisse, vel saltem somniasse, complures ex apostolis & prophetis in vnum coactis, grauiter de imperatoris contumelia aduersus ecclesias facta conquestos esse, iniuisseque consilium, quid in hac causa faciendum esset. Ac cum diu de ea re esset deliberatum, & adhuc eorū animi velut in dubio versari viderentur, duos è medio surgentes, cohortatos reliquos, vt bono animo essent, propereque tanquā ad delendum Iuliani imperium è concilio egressos. Hominem illum, qui has res tam admirabiles contemplatus fuerat, iter de cætero neglexisse. Atq; dum metu perculsus, hæsitaret, quis huius visionis exitus futurus esset, secundo eodem in loco somnum cepisse, vidisseq; eundem apostolorum & prophetarum conuentum: atque ex improviso velut è via in concilium ingressos illos, qui superiore nocte ad Iulianum expugnandum abierant, cæterisq; nuntiasse eum occisum esse. Eodem die Dydimus, vir ecclesiasticus, & diuinæ sapientiæ ac pietatis perstudiosus, Alexandria ætatem degens, supra modum dolebat, non modò ob imperatoris scelera contra Christianam religionem admissa, sed etiam quòd cæco errore vagabatur, & ecclesias contenebat. Itaq; ieiunare, & deū hac de re supplex orare cepit. Qui cum ob hanc causam animo adeo sollicito ac mœsto esset,

esset, vti sequenti nocte nihil comederet, fortè in solio assidens, somno oppressus est: atq; velut extra se positus, videbatur sibi videre equos albos in aere cursare: & qui in eis vehabantur, eos ita prædicare: Nuntiate Dydimò, hodie Iulianum hac ipsa hora interfectum esse, ipseq; idè illud Athanasio episcopo significet. Didymus igitur illico somno solutus, surrexit, cibumq; cepit. Ac de visione tum familiaris Iuliani, tum Didymi ista equidem accepi: & neuter eorum, in his quæ fuerat contemplatus, à veritate aberravit, sicut postea indicatum est. Quod si cuiquam hæc non factis videantur ad ostendendum eum Dei nutu, cuius ecclesias vastabat, trucidatum esse, is reuocet etiam in memoriam varinationem, quam vir quidam ecclesiasticus prædicebat. Nam cum Iulianus bellum esset contra Persas factururus, & minatus fuisset se post bellum ecclesias grauitè afflicturn, & petulanter insultaret, filium fabri nihil illis afferre posse subsidii, vir quem dixi modò, hanc de eo pronuntiauit sententiam: Iste fabri filius arcam ei ligneam ad mortem parat. Porro autem ille ipse Iulianus post plagam acceptam ex aliqua parte intellexit à quo læsus fuisset, neq; calamitatis suæ causam omnino ignorauit. Dicitur enim, cum erat fauciatus, sanguinem è vulnere expressum, in aërem proiecisse, & velut in Christum sibi apparentem intuitus, eum suæ necis insimulasse. Alij autem memorant eum, cum sanguinem manu ostendisset, illum in aëre iecisse, perinde atque soli iratum, quòd Persis venisset subsidio, & se non seruasset incolumè, præsertim cum suæ natiuitatis, sicut astronomorum scientia indicabat, velut dominus esset & moderator. At cum esset reuera moriturus, vtrum Christum viderit nec ne, vti solet accidere, quando anima è corporis custodia egreditur, & res diuiniore, quæ ab homine conspici possint, videt, haud equidem habeo dicere. Neque enim istud ab adeò multis dicitur: veruntamen, vt planè falsum, reiicere non audeo: quippe cū credibile sit alia etiam his multo admirabiliora contigisse non alia de causa, quàm vt constare possit religionè Christianam non hominum studio & industria constitutam stabilitamq; esse. Deniq; toto tempore, quo iste regnauit imperator, deus visus est grauitè commotus esse, & propterea

Q v impe-

SOZOMENI HISTOR.

imperium Romanū permultis in nationibus ei subiectis
 variis calamitatū generibus affligi permisit. Nā terra gra-
 uissimis motibus continenter concussa, & ædificiis ruen-
 tibus, neque domi cuiquam, neque sub diō versari tutum
 erat. Atque uti ex his, quæ mihi narrata fuerint, coniectu-
 ram facio, vel eo ipso imperante, vel secundum saltem gra-
 dum post imperatorem obtinēte, clades Alexandria vbi
 Aegypti inflicta, accidit. Quo quidē tempore mare cum
 in suum locum recessisset, denuō imperu repentino æstu-
 ans, extra suos terminos erupit, & longē lateq; aridum va-
 dis obruit: adeō ut cum aqua recessisset, scaphæ marinæ in
 domorum tegulis repertæ sint. Atq; eo die, quo ista acci-
 derūt (quem *γενέσις* id est, natalitia terræ motus vocant)
 festum quotannis Alexandrini etiamnum agunt. In quo
 quàm plurimis per totam urbem lucernis accensis, & pre-
 cibus ad gratias Deo agendas fufis, cum magno splendore
 hunc diem festū, & non minore cum reuerentia celebrant.
 His accedunt diutinæ siccitates, quæ eiusdem imperatoris
 temporibus & fructus, & aeris salubritatem labefactarūt.
 Hinc tanta rerum ad victum necessariarū penuria orta est,
 ut homines fame compulsi, pabulo, quo animalia ratione
 carentia uti solent, vescerentur. Quinetiam pestis secuta
 est, quæ suos secum aduexit morbos, & hominū corpora
 extinxit. Verū de Iuliano hæc hætenus.

De Iouiani imperio, & quòd suscepto regno multa iustè legitimeq; statuerit. CAP. III.

Post Iulianum, communi exercitus cōsensu Iouianus
 capessit imperium. Quem cū milites in hostili terra
 imperatorem delegissent, ipse se Christianum esse cla-
 ra voce professus, imperium recusauit: neque imperii in-
 signia vsq; eo suscipere voluit, quoad milites, cognita re-
 cusationis causa, se itidē Christianos esse clamassent. Ac
 cum rerum status in periculo constitutus esset, & propter
 malam Iuliani gubernationem admodum perturbatus, &
 exercitus penuria commeatus valdè laboraret, necesse ei
 videbatur, pactis quibusdam conditionibus, pacem cum
 Persis facere, & ob eam causam aliquid de tributis, quæ
Roma.